

VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA
Facultat de **C**iències **S**ocials

GRAU EN TREBALL SOCIAL

Guia Acadèmica
SOCIOLOGIA GENERAL

CURS 2010-2011

1. Dades d'identificació

Nom de l'assignatura	Sociologia General
Codi	33515
Caràcter	Bàsic
Titulació	Grau de Treball Social
Grup	F
Curs	1er.
Semestre	Primer semestre
Crédits	6
Departament	<i>Sociologia i Antropologia Social</i> http://www.uv.es/sociologia
Facultat	<i>Facultat de Ciències Socials</i>
Professor del grup F:	Javier Gómez Ferri (Àrea de Sociologia) <i>Despatx: 2-D17 de la Facultat de Ciències Socials</i> <i>e-mail: javier.gomez-ferri@uv.es</i> <i>Tutories: Consultar web del Departament: www.uv.es/sociologia</i>
Dates examen	http://www.uv.es/socials
Llengua	<i>Valencià</i>
Paraules Clau	<i>Recursos didàctics, Sociologia General, Grau de Treball Social, Autoaprenentatge, OCW</i>

2. Presentació i descripció de l'assignatura

Aquesta *Guia Acadèmica* és el document bàsic del curs on trobareu tota la informació necessària, per tant l'heu de conèixer. A la guia trobareu els objectius del curs; el temari; la metodologia de treball; el mode d'avaluació; els horaris de tutories i la bibliografia. A banda, en **l'apèndix** que n'hi ha més endavant, trobareu informació molt més detallada sobre eixos o altres temes com per exemple, la planificació de les sessions respecte el programa, el sistema concret de qualificació, orientacions pels treballs pràctics o l'exàmen.

Sociologia General és una assignatura bàsica de primer curs que representa el portal d'accés a la matèria de Sociologia en el títol de Grau en Treball Social. Per mitjà d'esta s'inicia els/les estudiants en l'estudi de la perspectiva sociològica que es completa amb dos assignatures obligatòries de tercer curs, Mètodes i Tècniques d'Investigació Social, i Estructura Social Contemporània.

El contingut de l'assignatura –organitzat en deu temes– vertebrà gran part dels conceptes que utilitzaran els/s'estudiants en la consecució de la formació adequada al títol en curs als futurs professionals en el camp de la intervenció social.

En este sentit es pretén proporcionar un *corpus* de coneixements rellevants per a entendre la realitat social i els processos de canvi, que servisquen de base per a la posterior aprofundiment en temàtiques socials pròpies del treball social i per a emprar les tècniques del treball amb grups.

La matèria aprofundirà en quins són els vincles i relacions que conformen la identitat humana, així com les formes en què es pot projectar eixa identitat per mitjà d'accions adequades.

La matèria servirà sens dubte d'element indispensable per a una bona comprensió del Treball Social. Constitueix així mateix un pas necessari per a l'accés a estudis de postgrau en l'àrea de les ciències socials.

3. Objectius formatius de la assignatura

L'objectiu de l'assignatura és que els/les estudiants adquirisquen els coneixements, les competències i les habilitats necessàries per analitzar la realitat social superant el coneixement ordinari i, amb ell, treballar en la prevenció de problemes socials i intervindre en els contextos socials i institucionals.

Entorn d'este objectiu general s'establixen els següents objectius formatius:

- Utilitzar els conceptes i la terminologia de la sociologia a fi de poder contextualitzar i interpretar adequadament els fenòmens de la realitat social.
- Posseir sensibilitat crítica per a poder distanciar-se dels prejudicis que organitzen l'experiència social en la vida quotidiana i crear alternatives als determinismes i condicionaments vigents.
- Cultivar la imaginació sociològica.
- Entendre el funcionament de les societats humanes i conèixer les tendències socials.
- Adquirir una visió global dels diferents paradigmes teòrics en Sociologia i les seues possibles aplicacions.

4. Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge combinarà de manera integrada l'exposició magistral dels continguts de la matèria amb les activitats i exercicis fora i dins de l'aula, a fi d'introduir-se en l'anàlisi sociològica de la realitat.

El manual de referència central serà el llibre de Cinta Espuny i Núria Rodríguez, *Introducció a la Sociologia*, La Busca 2005, complementant-lo amb el de A. Giddens, *Sociologia*, Madrid, Alianza. Puntualment s'utilitzaran altres materials

que apareixen arreplegats en la Bibliografia de la Guia Acadèmica. A més, és convenient que l'alumne consulte bibliografia adicional quan tinga dubtes.

En les exposicions, el professor se servirà de presentacions o transparències que projectarà en classe. El contingut de les esmentades presentacions estarà a disposició de l'alumnat en l'Aula Virtual (AV) y la OCW abans de la classe corresponent. (A l'AV es pot entrar de vèries formes: una d'elles es a través de la de l'aplicación del correu; altra es a través de la adreça electrònica <http://aulavirtual.uv.es> i <http://pissarra.uv.es>, amb el usuari de correu i contrasenya facilitades per la Universitat de València).

Les transparències pretenen servir d'il·lustració i esquematització del contingut, així com de contingut complementari al material bibliogràfic abans assenyalat, i per açò mateix no es considera suficient per a superar la matèria per si mateix.

Activitats pràctiques

Les activitats pràctiques tenen una referència directa amb la base teòrica del programa de l'assignatura però de manera aplicada. El llistat global d'activitats es trova a l'AV.

La part pràctica es desenvoluparà en dues formes. La primera consistirà en la realització d'activitats en classe, que generalment es faran en grups o en el grup total. Aquestes activitats seran variades. Entre d'altres, estaràn:

- la lectura, exposició i/o comentari de textos i/o vídeos, notícies d'actualitat,
- posades en comú i debats i dinàmiques de grup
- elaboració grupal de termes
- búsqueda i representació gràfica de dades estadístiques
- confecció de mapes conceptuals (*)

(*) Un mapa conceptual es una mena d'esquema en el que es reforça la dimensió gràfica i relacional. En l'Aula Virtual es poden trobar unes orientacions per a la realització de mapes conceptuals. Estos poden realitzar-se, bé a mà, bé a

ordinador. Per a això hi ha programes informàtics, que es poden descarregar gratuïtament (C Maps Tools) <http://cmap.ihmc.us/download/>.

Aquestes activitats s'entregaran al final de la classe en què es realitzen, amb el nom dels participants, si així es demana i és adient.

En este apartat també es contemplarà les intervencions de l'alumnat en classe amb les seues preguntes, reflexions, i comentaris.

La segona modalitat serà la realització individual (en cas que no siga a títol individual, s'especificaria) de treballs, a elaborar fora de l'aula (casa, biblioteca, lloc d'estudi...). Aquest treballs consistiran bàsicament en respondre una sèrie de qüestions sobre textos, sobre pel·lícules o sobre documentals (visionats prèviament a l'aula). O inclús fer-ne algun mapa conceptual.

Este tipus d'activitats s'entregaran al professor, en la mesura que es puga, en el termini d'una o dos setmanes després del plantejament en classe de l'activitat. L'entrega després de la data establida suposarà una xicoteta, però progressiva penalització. La data màxima d'entrega d'aquestes activitats serà el dia 11 de gener de 2011. Després d'eixa data no s'acceptarà l'entrega de treballs per a la primera convocatòria, quedant pendent la seua avaluación per a juny.

El nombre total de pràctiques que es planteja realitzar al llarg del curs és de 10. Encara que no es fixa un nombre mínim de pràctiques a entregar, és recomanable entregar el màxim possible. El requisit és arribar a l'aprovat en el conjunt d'aquelles que es lliuren. Cada activitat tindrà un valor real de entre 0,6 i 0,4 punts, segons la seua extensió i nivell de dificultat.

L'entrega de este tipus de treballs es farà a través de l'aplicació corresponent de l'Aula Virtual ("Activitats") (i excepcionalment, a través del correu o en mà). Si per a fer alguna activitat material adicional este es trobaria en la carpeta "Materials" a la pestanya "Recursos".

Per trobar i enviar les activitats a través de l'AV cal que:

1. Entrem a la nostra Aula Virtual (<http://correu.uv.es> o <http://pizarra.uv.es>)

2. Anar al curs de **Sociologia General**

3. Obrim la pestanya "TASQUES"

4. Des de la pantalla que es té davant on apareixen numerades les pràctiques, l'alumne/a es podrà descarregar al seu ordinador el document sencer on es planteja la pràctica

5. Per a enviar-la al professor, cal pujar la pràctica, punxant en la tercera columna del bloc esquerre on diu. "ENVIAR RESPOSTA", triant el número de pràctica de que es tracte i localitzant-la al seu ordinador, com si es tractes d'adjuntar un document.

(Podeu buscar més informació a les vostres dubtes en l'AJUDA de l'Aula Virtual, situada en la part superior dreta de la finestra o consultar a les tutories)

Als treballs és preceptiu posar el **dades** identificatius del alumne en **l'encapçalament**. Per a tal fin es proposa el següent model:

Nom i cognoms de l'alumne/a Número i títol de l'activitat Data en que es lliura ASSIGNATURA-GRUP

Cal advertir que no es corregiran treballs anònims.

Aquells alumnes que no puguen assistir regularment a les classes hauran de tindre en compte lliurar les practiques periòdicament (a excepció dels que no puga fer per la forma en que estan plantejades).

Les pràctiques s'avaluaràn bàsicament atenent als següent set criteris:

- a) la realització del que es **demana** en les qüestions
- b) l'aplicació dels **continguts**, conceptes i lèxic del tema
- c) la **qualitat** i **correcció** en el treball (absència de d'errades ortogràfiques)
- d) la seua **originalitat**, per tant, realitzat pel mateix alumne/a
- e) fer ús d'una **redacció** adequada.
- f) no excedir-se sense justificació en **l'extensió** del treball
- g) L'interés mostrat pel debat al voltant de la qüestió plantejada durant la sessió a l'aula.

Durant la realització de les pràctiques l'alumnat podrà consultar amb el professor els dubtes i sol·licitar-li orientació, bé en horari de **tutoria**, bé a través del correu electrònic. Exactament igual que per a la comprensió dels continguts, la preparació de l'examen, l'elaboració dels mapes conceptuals o la preparació d'exposicions, així com per a qualsevol altra qüestió que pugui sorgir.

En les activitats pràctiques (com en l'examen) **es sancionarà la còpia**. El plagi en part o la totalitat dels treballs escrits suposarà una qualificació de fins a **zero punts** en la pràctica corresponent. Per açò mateix, es recomana a l'alumne/a que si utilitza altres fonts per a mostrar, reforçar o rebatre la seua exposició, s'haurà de citar adequadament la font, indicant el seu origen (per exemple, amb una nota a peu de pàgina).

Els treballs pràctics, com l'examen, es poden redactar en castellà o en valencià.

Temps d'aprenentatge

El temps d'aprenentatge total s'estima en 150 hores (6 crèdits x 25 hores d'esforç d'aprenentatge per crèdit ECTS).

La distribució segons tipus d'activitats en hores/crèdits ECTS seria com es detalla tot seguit:

VOLUM DE TREBALL

Assistència a classes teòrico-pràctiques (4 hores/setmana * 14 setmanes)	56
Elaboració de treballs pràctics de classe (2 hores/setmana * 14 setmanes)	28
Estudi i preparacions de classes (1,5 hores/setmana * 14 setmanes)	21
Estudi i preparació d'exàmens (2,5 hores/setmana * 14 setmanes)	35
Realització d'exàmens (curs)	3
Assistència a tutories (curs)	2
Assistència a Seminaris i conferències (curs)	5
TOTAL DEL VOLUM DE TREBALL	150

5. Temari (continguts)

El programa consta de 10 temes, repartits entre quatre blocs.			
Blocs temàtics	Dimensió	TEMES DEL CURS	Idea general
La perspectiva sociològica	<i>Epistemo-lògica</i>	1. Mirar i pensar sociològicament	Cientificitat
		2. Sociologia i Treball Social. Els problemes socials	
La reproducció de la societat	<i>Elements constituents</i>	3. La socialització. Cultura. Grups, institucions, rols, identitats.	Socialitat
		4. Control social, desviació i delicte	
Camps de relació en la societat	<i>Institucions i desigualtats</i>	5. Institucions i relacions familiars: matrimoni, família i parentiu	Regularitat i Desigualtat
		6. Relacions econòmiques: el mercat de treball	
		7. Relacions polítiques. L'Estat i les polítiques públiques	
		8. Relacions culturals: l'escola	
Posicions en i relacions amb la societat	<i>Diferències i desigualtats</i>	9. Classe i mobilitat social	Recursos i oportunitats
		10. Etnia, raça i migracions. Desigualdats globals	

6. Planificació/calendari del curs

S'establirà un calendari en què queden emmarcades les activitats del curs que comprendran:

- L'assistència a les classes teòriques i activitats complementàries que en horari lectiu puguen desenrotllar-se per mitjà de seminaris i conferències impartits en la Facultat.
- L'elaboració i presentació de cadascún dels treballs, que hauran de ser entregats no després del 11 de gener, mai no més tard.

En quant a la seqüenciació dels continguts del programa es preveu dedicar tres sessions a cadascún dels temes. Es a dir 6 hores de classe per tema, exceptuant el primer d'ells.

7. Avaluació, criteris d'avaluació, i qualificacions

L'avaluació de l'assignatura s'efectuarà conjuntament per mitjà d'un examen que comprendrà els 10 temes del temari, així com per les activitats pràctiques realitzades al llarg del curs.

Com a orientació per a l'avaluació, es poden assenyalar els següents objectius principals, que serviran de base per als **criteris d'avaluació**:

- Conèixer i emprar apropiadament els conceptes i terminologia bàsica de la matèria.
- Conèixer els marcs teòrics d'explicació de fenòmens i problemes socials sobre fenòmens i temes tractats en els temes.
- Reflexionar i identificar factors i condicionants socials que pogueren explicar les conductes dels subjectes, així com alguns problemes socials.
- Ser capaç d'analitzar alguns problemes socials des d'una

perspectiva sociològica.

- Ser capaç d'explicitar les variables històriques, socials, econòmiques, ideològiques, que condicionen el context en què treballarà professionalment.

En suma, podem sintetitzar estos objectius en el següent: ser capaç de fer ús de la imaginació sociològica com a hàbit d'anàlisi crítica de la realitat social en què vivim i treballem.

En tot cas s'explicitaran sempre els objectius, criteris i processos propis de cada instrument d'avaluació, així com els resultats dels mateixos i la seua relació amb la qualificació final. El sistema de qualificacions s'ajustarà a la legislació vigent.

Qualificacions

La nota de l'assignatura serà la suma de la nota de l'examen i la nota de les activitats pràctiques. Cada part tindrà un pes del 50% en la nota de la matèria.

L'examen consistirà en diverses preguntes (de 4 a 8 aprox.) a fi de valorar el coneixement i les destreses adquirides per part de l'alumnat. Consistirà en diverses preguntes (definir conceptes, exposar o desenrotllar un tema, aplicar els continguts sociològics a la anàlisi d'alguna qüestió, comentari breu d'un fragment de text, relació de temes i qüestions diferents, quedant oberta la possibilitat que una part de l'examen consistisca en preguntes tipus test o de resposta tancada. Les qüestions d'examen no necessàriament concerniran a un únic tema, sinó que l'alumne/a podrà establir relacions entre els diferents temes, o inclús la mateixa pregunta comprendrà diversos temes (*i.e.* gènere i treball; gènere i família; ètnia i salut; edat, classe, escola i delinqüència).

A l'AV l'alumnat hi podrà trobar tant un model d'examen com una serie d'indicacions orientatives sobre l'examen.

La nota de l'examen farà mitjana amb la de les activitats pràctiques a partir de 4,5 (en una qualificació sobre 10). Al seu torn, la nota de les pràctiques farà mitjana amb la de l'examen, a partir de 4,5 (qualificant sobre 10). Per a aprovar l'assignatura la nota final haurà de ser del menys un

5 (amb les ponderacions abans assenyalades 50%-50%). No obstant això, **si alguna de les dos notes és menor de 4,5 no es farà la mitjana i l'assignatura estarà suspesa.**

Si l'alumne o alumna ha aprovat una de les dos parts en la convocatòria de febrer (1ª convocatòria), la tindrà aprovada en la 2ª convocatòria (que, per a les assignatures del primer quadrimestre, és al juny). En cas de no aprovar al juny, s'haurà suspès l'assignatura, no guardant-se cap nota per al curs següent.

En la segona mitat de novembre es farà una prova de la matèria teòrica donada fins eixe moment. Aquesta prova es voluntaria, i eliminatòria, si s'aprova amb un 5. En eixe cas, a febrer o juny (perquè s'haja suspès o no s'haja presentat) es farà sols la part pendent.

Resum de la proporció de cada part en la qualificació de la matèria:

	<u>Percentatges</u>	<u>Sobre 10</u>	<u>TOTAL</u>
*EXÀMEN	50%	(fins a 5 punts)	5
* ACTIVITATS	50%	(cadascuna entre 0,4 i 0,6)	5
* PUJADA DE NOTA + 8%		(fins a 0,8 punts)	0,8

Apujar nota

Es contempla la possibilitat d'apujar la nota de l'assignatura fins a 0,8 punts per mitjà d'exposicions orals en classe d'un dels llibres del llistat que es trobrà a l'AV. Els llibres són treballs de camp etnogràfics sobre temàtiques del Treball Social. Les exposicions seràn individuals, i sols pujarà nota si es té aprovada l'assignatura.

La exposició del llibre consistirà en la exposició detallada del seu contingut, seguit d'un anàlisi i contextualització de la problemàtica plantejada, incidint, per una banda, en les qüestions sociològiques, i, per l'altra en les relatives a l'intervenció social. En les exposicions, el relator hi podrà plantejar, bé al principi, bé al final, alguna qüestió a la resta

de companys i companyes de classe a fi d'incitar la participació i el debat de tots.

No s'acceptarà l'exposició de llibres que no hagen sigut acordats prèviament amb el professor i s'haja fet una petita entrevista previa a la exposició. Les exposicions es faran totes al final del quadrimestre, a la mateixa classe, aproximadament al 16 de desembre.

La nota dependrà de la qualitat de la exposició (0,3), amb relació a la dificultat del llibre (0,3), i de l'interés provocat en els companys i companyes (0,2) en les preguntes i debat.

Recuperació de la part pràctica

Aquells alumnes que suspenguen la part pràctica, la recuperaran entregant pràctiques que no s'haguen fet i que puga fer l'alumne pel seu compte o refent aquelles que estiguen malament.

8. Recursos bibliogràfics i documentals

Bibliografia Bàsica:

-ESPUNY, M. Cinta y RODRÍGUEZ, Nuria (2005) *Introducció a la Sociologia*. Barcelona, La Busca Edicions.

-GARCÍA FERRANDO, M., (coord.) (2010): *Pensar nuestra sociedad global*. Valencia, Tirant lo Blanch.

-GIDDENS, A (2006): *Sociología*. Madrid, Alianza.5ª ed.

-LÓPEZ-ARANGUREN, Eduardo (2005), *Problemas sociales. Desigualdad, pobreza, exclusión social*. Madrid, Biblioteca Nueva.

-MACIONIS, J. J. (2010) *Social Problems*. Pearson.4ª ed.

-MACIONIS, J. J. y K. PLUMMER (2007) *Sociología*. Pearson.3ª ed.

-PÉREZ ADÁN, J. (2008): *Sociología. Comprender la humanidad en el siglo XXI*. Pamplona, EUNSA.

-PICÓ, J y E. SANCHIS (1996): *Sociología y Sociedad*. Madrid, Tecnos.

Altres manuals i textos recomanats:

- GINER, S. (2000): *Sociologia*. Barcelona, Ed. 62.
- GINER, S., LAMO DE ESPINOSA, E., y TORRES, C., (2000), *Diccionario de Sociología*, Madrid: Alianza.

9. Altra informació d'interés

Tutories i comunicació amb el professor

La llengua d'exposició i comunicació habitual serà el valencià. La llengua dels materials didàctics serà el valencià i el castellà. La de les activitats i examens, la que trie l'estudiant.

Per a les consultes el professor disposa d'un horari d'atenció al alumnat que s'exposa en el tauler del Departament i del que s'informarà a les aules i en l'Aula Virtual. Es prega respectar aquest horari. L'horari canviarà del primer al segon quadrimestre. Les dades del despatx són:

Dep. Sociologia i Antropologia Social
Universitat València. Campus Tarongers
Av. de Tarongers, s/n. 46022 València

Despatx: 2-D17 (Fac. Ciències Socials)

Correu electrònic: javier.gomez-ferri@uv.es

Per als intercanvis d'informació entre professors i alumnes, així com per a l'intercanvi entre estudiants, durant el curs es farà ús del correu electrònic i de l'Aula Virtual. Es tracta d'una plataforma d'Internet, facilitada per la Universitat de València – Estudi General a tota la comunitat universitària, que permet la gestió documental i la interconnexió entre tots els membres del grup (siguen estudiants o professors). En eixa plataforma, els estudiants podran trobar materials d'estudi i treball relacionats amb el curs, així com consultar

les avaluacions que va fent el professor dels seus treballs. L'accés es pot fer a través de <http://correu.uv.es> o <http://pizarra.uv.es>, amb l'usuari de correu i contrasenya facilitades per la Universitat de València (d'ofici) a cada un dels membres de la seua comunitat. Els treballs relacionats amb les pràctiques i observacions es col·locaran en els espais habilitats per a tal efecte en l'Aula Virtual de l'assignatura.

A l'hora d'enviar un correu electrònic, s'ha de fer a través de l'aplicació del correu electrònic a l'adreça: javier.gomez-ferri@uv.es

L'alumne/a haurà d'identificar-se en el text del missatge (nom i cognoms, grup i titulació), ja que si l'alumne no ho ha configurat no hi apareix. En cas de necessitar resposta i no obtindre en uns 3 dies, tornar a enviar un nou missatge. Es prega no enviar missatges per a consultar coses que estan a la Guia Acadèmica. Si estan en ella, es remetrà a l'alumne a la seua lectura. No es garantitza la resposta a aquells correus que no provenien des d'adreces de correu de la Universitat amb extensió "@alumni.uv.es".